

זכרון תורה משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן רביה"ק זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רבי עקיבא 65 בני ברק

פרשת ויקהל

כ"ב אדר א' תשע"א

גליון תק"ז

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
6:48	6:13	5:13	
6:51	6:11	4:58	ירושלים
7:03	6:51	5:32	באר אפרק

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד דקהילתנו שליט"א

ששת ימים פירש"י להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן לומר שאינו דוחה את שבת.

ו"ל דהנה איתא בב"ר (א, ה) תני רשב"י אמרה שבת לפני הקב"ה רבש"ע למו"ל יש בן זוג ולי אין בן זוג, א"ל הקב"ה כנסת ישראל היא בן זוגך, ע"כ. ואיתא (פוסה יז) איש ואשה זכו שכינה ביניהם ופירש"י שהי חלק את שמו ושכינתו ביניהן י"ד באיש וה"י באשה, ע"כ.

ולפי"ז כן הוא בזיווג של שבת וכנסת ישראל זוכין להשראת השכינה, ובנית המשכן היא כדי להכשיר מקום להשראת השכינה, ולכן בשבת שזוכין להשראת השכינה מצד הזיווג אינו נידחת מפני עבודת המשכן, וכמ"ש האלשיך הק' בתוכו לא נאמר אלא בתוכם בתוך כל אחד ואחד, שזוהי מטרת בנין המשכן להשרות השכינה בתוך נפשות ישראל, ובשבת זוכין לזה ע"י שמירת שבת וביורה"ק (ח"ב פ"ג ב) אל יצא איש ממקומו, ורוא דמילה דכתיב ברוך כבוד ה' ממקומו.

ו"ל שזהו הרמז לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, עפ"י מה שפי' רש"י שם לא זכו אש אוכלתן שהקב"ה מסלק שמו וביניהן ונמצאו אש ואש, ע"כ. ולכן הזהיר לא תבערו אש ביום השבת ולא תגרמו חלילה לסילוק השכינה שאז נמצא אש, אלא תזכו בשמירת שבת להשראת השכינה בתוכם, לזה הטעם אין מתאבלין על חורבן ביהמ"ק בשבת דבשבת כאילו ביהמ"ק בניו ושכינתו כבודו שרוי בתוכו.

וב"כ בסה"ק דגל מחנה אפרים (פ' תשא) שבשבת יש השראת השכינה כמו במקדש וז"ל: 'ושמרו בני' את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם, איתא בפעו"ש את השבת לדורותם ר"ת אה"ל, ונקדים להעיר הכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, הנה מזה משמע שבלתי מקדש א"א להשראת השכינה בתוכינו, אך הענין הוא ע"ד מעין עוה"ב יום שבת מנוחה, לכך ו"ל העצה היעוצה לשמור שבת כהלכתו, ועי"ז יוכלו לזכות להשראת השכינה, כביכול, כי היא כעין מקדש שהוא ג"כ מעין עוה"ב, והוא שרימוזה לנו התורה את השבת לדורותם ר"ת אה"ל, היינו שהוא ג"כ בחינת אהל ומשכן, והוא שאמר לדורותם לשון דירה שהוא בחינת דירת המקדש שע"י"ז ישכון ה' בתוכו. עכ"ל.

ובזה יבואר מ"ש בזמירות בפיוט כל מקדש, אהבי ה' המחכים בבנין אריאל, ולכאורה היה צריך לומר המחכים לבנין אריאל, אך לפמ"ש י"ל דבשבת איכא השראת השכינה כמו במקדש, וא"כ בשבת היא בחינה כמו שנמצאים בתוככי בית המקדש, ובשבת מחכים לבנין הבית המקדש כשאנו נמצאים בתוך ביהמ"ק וזהו המחכים בבנין אריאל. והנה אש מרמז על בחי' גבורה כמ"ש בזה"ק (ח"א ג"ה א) דחסד איהו מים, גבורה אש, ואש מורה על מדת הדין וריתחא, וכמ"ש הרמב"ן (שמות לב, ב) שזהב מורה על מדת הדין ומראהו כמראה אש, כאש ששורפת ומכלה דברים, אך כל זה בעניני גשמיים צריך זהירות מבחי' אש, וכן שלא יהי' כועס המשך בעני' ב

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ד שליט"א

מוצש"ק ויקה"פ תשס"ט - ארה"ב

אם תשמרו שבת אז תזכו להיות נשמרים מכל העושה בו מלאכה יומת שפירושו כנ"ל ממיטה זו, ואז תזכו למנוחה אמיתית שהיא כוללת הכל ועל ידה זוכין לכל השפעות טובות הן בגשמיות והן ברוחניות ואף תזכו בזה להנצל מאיסור ל"ט מלאכות בשבת ולהנצל מהענין של לא תבערו אש שע"י שתזכו להנצל מלהבעיר אש כפשוטו ח"ו שהוא חילול ש"ק ח"ו גם תזכו מכות כל הנ"ל לבחי' לא תבערו דהיינו להנצל מאש מכל פשטיו ועניניו הן היזק גשמי והן עניני יצה"ר של עניני אש ואז גם תוכלו לשמור שבת עם יר"ש שע"י שתנצלו מאש השלילי תזכו לאש החיובי של תורה ויראת ואהבת השי"ת באש קודש לעבודתו ואהבתו יתברך ואז גם תזכו להמשך מש"כ בפסוק **בכל מושבותיכם** דהיינו שבכל מקום שתהיו בו גם שם תזכו לכל הישועות שכל זה טמון במה שמסיים ביום השבת שכל זה מונח בש"ק ושמירתה ועניניה וכנ"ל, והכל כנ"ל ע"י כוח ההתאספות,

וכידוע **מבעל התניא** ז"ע ומעוד צדיקים ז"ע שאם יושבים יהודים יחדיו ואפי' אם הם יושבים בשתיקה ורק לא מדברים דיבורים אסורים כבר אז יש בהם כח זה של מנין של עשרה יהודים ויש ביניהם כוח קדושה עד שאפי' מלאך ושרף אינו יכול לעבור ביניהם, דכל בי עשרה שכינתא שריא, וממילא מובן שעאכו"כ אם מדברים שם ביניהם דברי תורה יר"ש וחסידות אז כש"כ ודאי שעיד"ז יושפע שפע רב בגו"ד לכל הישועות ולתורה וגדולה במקום אחד, וזהו שציוה כאן משה רבינו אל בני ישראל על ענין ההתאספות והישיבה בצוותא, וכמ"ש כנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כו' שאז עיד"ז זוכים למה שמסיים שם כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם שאז זוכים לכל הברכות חיים ולכל הישועות אויף אייביג ברוחניות וגשמיות.

וממילא לפי כל זה הנ"ל מעתה יתבאר כל דבר על אופנו, שהנה כנ"ל יש לדקדק דקדוק הנ"ל למה היה כל זה דווקא למחרת יוה"כ"פ, ולהנ"ל מובן שבא לרמוז שדווקא אחר יום הכיפורים אז יכולים אנו לזכות לכל הנ"ל שימשיך עלינו אור יום כיפור לתמיד, כי ענין הנ"ל של ויקהל משה את כל ישראל שיהיו בהתקלות ובצוותא נמצא בכוחו של יוה"כ כדמרגלא בפומיה דמרן אדמו"ר זיע"א (ובן מובא בספה"ק באר מנחם למרן רביה"ק זיע"א) שלכן ממחרת יוה"כ קרוי גאט'ס נאמען כי אחר מחילת יוה"כ כל ישראל שוין בחשיבותן כי לכולם נמחל הכל בשווה, ואי' ממרן רבינו דוד **מלעלוב זיע"א** שכששני יהודים כשווה זה לצד זה אז הוא צירוף שם ה' כמו שכותבין בסידורים שם ה' שתי יודי"ן, ולכן ממחרת יוה"כ שכל היהודים בשוה כ"א עם חבריו הוא בחי' שם ה' של שני יהודים ושני יודין זה לצד זה, ולכן למחרת יוה"כ שעדיין כולם נקיים מחטא כדאי שאז אין פנאי לחטוא שעסוקים בהכנות עד סוכות ואז הוא ראשון לחשבון עוונות ממילא לכן ממחרת יוה"כ נקרא גאט'ס נאמען ע"ש שני יודין שם ה'; ולכן הוא למחרתו דייקא שאז כבר במנוחה מהתענית והצום ויש להם מנוחת הדעת להתחבר זע"ז, וממילא נמצא שיהי"כ ומחרתו מסוגל לאחדותן של ישראל.

בפרשתו ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וכו' (לה, א) ופירש"י שהיה זה למחרת יום הכיפורים. ויש להסביר הענין למה היה זה אחרי יוה"כ דווקא ומה השייכות בין מה שא"ל משה רבע"ה לישראל כאן ובין יוה"כ שהיה כל זה למחרתו ש"ל לפי"מ שהנה צדיקים הק' פירשו ויקהל משה את כל עדת בני ישראל שמשוה רבינו אסף את כל ישראל יחדיו ויאמר להם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות, דהיינו שאלה הדברים חוזר ומוסב על ויקהל משה שכמו שאני מקהיל ומאסף אתכם כך צוה ה' לעשות שאף אתם ג"כ תהיו מתאספים הן בחול ואצ"ל בש"ק המפורשים כאן תיכף אחר"ז שזה רצונו ית' שבנ"י אידישע קינדער יהיו מתאספים ויושבים בשבת אחים גם יחד תמיד כסדר וע"י זה יוכלו להתעלות ולזכות לשפע ולברכות ולכל הישועות,

שזהו שמרומז כאן במש"כ את כל עדת בני ישראל לומר שע"י שיתאספו תמיד זה יתן כוח לכל ישראל ולא רק זה יזכו אלא גם ממשיך ומרמז ואומר שששת ימים תעשה מלאכה, דהיינו שאף זה תזכה בכוח התאספות הנ"ל, שיהיה לך פרנסה בעבודתך בהרחבה גדולה בכל השעה ימים של השבוע ואילו ביום השביעי אם גם בו תתאסף יחדיו אז יהיה לכם קודש שתזכו או בזה להשראת השכינה ולקדושה ולבחינת שבת שבתון שהוא לשון של מנוחה שלימה בשלימות ולמנוחה של שבת ושלות הנפש, ואז גם יהיה לכם שבת שבתון בכפל הלשון דהיינו שיהיה לכם א געוולדיגע הויכע שבת, וזה הכפל שבת שבתון גם מרמז שיהיה לכם אור גדול שתרגישו בו את אורו הגדול של שבת קודש, וזהו שממשיך שבת שבתון לה' לומר שהכל הוא להשי"ת וכדי להתקרב אליו ואז יושפע עליכם ראת שמים בזכות השבת קודש, וזהו נמי הכפילות שבת שבתון שהוא לשון חביבות כמובא בבראשית (כב"א) ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים ויאמר אברהם כו' ויאמר הנני ופירש"י אברהם אברהם השון חיבה הוא שכולל את שמו וממילא אף כאן יש לפרש הכפילות שבת שבתון שהוא לשון חיבה, שאם חוזר פעמיים הוא לשון של חיבה, דהיינו לומר שע"י"ז תזכו לאור וקירוב מיוחד להשי"ת וממילא תזכו לכל הישועות, כי כשזוכין לקרבה וחיבה מהשי"ת ממילא זוכין לכל הישועות ע"י שהשי"ת מאיר את פניו אלינו וכלום חסר מבית המלך ית"ש ואף גם יהיה לכם מנוחה נכונה מהיצה"ר בזכות זה ובזכות השבת שתזכו למנוחה ואור מיוחד של השב"ק, ע"י ובזכות שתעשו הכל לה' כנ"ל ואז תזכו לחיבה ממנו ית' שהכל יהי' לש"ש שהכל צריך להיות לו ית"ש.

וע"י השבת אחים גם יחד בליל השבת קודש תזכו לזו הבחינה של לה' להיות מקורב לה', עבור וכדי שלא תפסידו זה הקירבה להשי"ת עם כל הטובות שעמה כנ"ל לזה ממשיך ואומר שלא תעשו מלאכה ביום הש"ק משום כל העושה בו מלאכה יומת שהוא היפך אתם הדבקים בה"א אלוקיכם חיים כולכם היום, לכן תהיו נזהרים מלעשות מלאכה ביום קדוש זה לפי שהמחלל שבת מביא עליו מיתה בגוף ובנפש שזה ריחוק מהשי"ת ח"ו, משא"כ

ולכן כל שפע וענין הנ"ל של ויקהל משה היה בדווקא למחרת יוה"כ.
 ולכן כ' רש"י שכל זה היה למחרת יוה"כ ואז זוכים לשפע של יוה"כ לכל השנה ומכוח שיושבים יחדיו באהבה ואהוה ושלוש ורעות ואז הזמן גרמא שמכוח התעוררות של יוה"כ גם רוצים להתעלות ומדברים ד"ת ומברכים לרעהו לחיים כרגיל שאו ביקשו הרבה על חיים וספר החיים ומתעלים בצוותא, ע"ז זוכים שיוכלו להמשיך עליהם את אור יום כיפור ואור קבלת התורה ע"י בחי' לוחות שניות שניתנו לישראל מהשי"ת ע"י משה רבינו ע"ה דיוה"כ וימשיכו כל זה למחרת יוה"כ און אויף תמיד.
 והנה כשקוראים ויקה"פ שתייהם גם יחד אז נמצא סיום הפרשיות בפסוק כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם ומסיימים 'חזק חזק ונתחזק', והנה בתוה"ק א"י פשטים עד אין סוף,
 ולכן יתכן לפרש ע"פ דרך המוסר והחסידות שהנה יומם הוא בחי' אור ולעכטיגקייט שזוהו כי ענן ה'

שיחת קודש המשך מעמ' א'

יומם דהיינו בזמן שמאיר שאז זוכים להרגיש את ענן המשכן, שהוא בחי' אור השכינה ועדש"כ וירד ה' בעמוד ענן,
 אך אם רח"ל הוא בחי' לילה וחשכות שמרוחקים הלילה מהשי"ת ואור שכינתו ית' אז מלמדת אותנו התוה"ק העצה לעת ומצב כזה מש"כ ואש תהיה לילה, דהיינו שניקה את עצמינו באש קודש ונתעלה בכל הכוחות ואז הרי ע"י ההתלהבות דקדושה יהיה אש לילה בו שתאיר האש את הלילה ואף בו יהיה בחי' כולו אש קודש ויגרש את כל החשכות ויגרש את כל הרע ואת בחי' לא טובים של לילה הנ"ל ועצה זו טובה להתפטר מהלילה ומהחשכות אפי' בזמני החשכות ויהיה ליכטיג ואור גדול,
 כמו שממשיך לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם ובכל מקום שהם, כי כשהמוח הוא לעכטיג יותר קל

להרגיש את השכינה הק' וטעם עבודת ה' שהוא יומם, ועכ"ז אש תהיה לילה בו שע"י אש קודש מגרשים החשכות וזוכים למתיקות ואור גדול בכל האופנים והמקומות. ולכן אז דייקא מסיימים ואומרים חזק חזק ונתחזק תמיד בעבודת ה' בחיזוק מכל המצבים הנ"ל וכנ"ל ועי"ז נזכה שיהיה ההמשך שממשיכים אחר סיום ספר זה תיקף תחילת ספר הבא שמתחיל שם... ויקרא אל משה, ע"ד הידוע שמושה רבינו מרומז על כל ישראל שכל יהודי יש בו ניצוץ של משה רבינו איתפשטותא דמושה בכל דרא ודרא. וכמש"כ רש"י הק' ויקרא אל משה הוא לשון חיבה, ומשה לשון חיבה ואז נזכה שיהיה ויקרא ה' אל משה שיקרא השם יתברך לכל בני ישראל בקריאה של חיבה ונזכה לפעול אלעם גוט.
 השם יתברך שמו יעזור שנוכה לפעול אלעם גוט ונזכה שיהיה לנו אגונטע פריילכע כשרע פסח, שיבוא עלינו לטובה ונזכה לכל הישועות בשמירה עלינוה "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל", ויתן לנו את האור הקדוש של יום טוב קודש חג הפסח מיט בנין בית המקדש במהרה ב"א, שוין יעצ אויף א זיסע אופן אויף אייביג. (חלק ב-). המשך השיח"ק מגיליון כי תשא על הרה"ק הר"א מלויזענסק יעלה ויבוא א"ה ביום כ"א אדר ב' ביומא דהילולא)

דברי תורה המשך מעמ' א'

שהיא מיסוד האש, אבל בעבודת ד' בחי' אש מדה טובה היא שיתלהב ויבער לבו בעבודתו. וכמ"ש הקדושת לוי (פ' משפטים) עה"פ ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר, כשאדם רוצה לידע אם השי"ת יש לו תענוג מעבודתו, הבחינה היא ע"ז אם אדם רואה שלבו בוער כאש ומתלהב תמיד לעבוד אותו ויש לו חשק ורוצן בעבודת הבורא, אז בוודאי מוכח שהשי"ת יש לו תענוג מעבודתו, ולכן מסייעין לו מן השמים ושולחין לו מחשבות קדושות לתוך לבו.

תורת אמת פנינים יקרים על הפרשה

ויקהל משה (לה, א)
 וברש"י למחרת יום הכפורים כשיד מן ההר ואחר כך כ' ששת ימים תעשה מלאכה ופירש רש"י הקדים להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן לומר שאינו דוחה את השבת. ודיבורי רש"י האלו צריכים ביאור: א. דלמאי נפק"מ מתי היה הקהילה אם למחרת יום הכפורים אם ביום אחר. ואמר הה"ק המוכיח מותר"ל מפולגאי שהיה מתלמידיו מן הבעש"ט זיע"א, בזה דבר נחמד על פי שאמרו חז"ל הקהל את העם כו' דרוש להם הלכות שבת בשבת הלכות חג בחג, וא"כ קשה מנ"ל לרש"י לומר שאין דוחה שבת, דילמא לעולם דוחה שבת, והא דהקדים להם אזהרת שבת למלאכת המשכן משום דאותו יום שבת היה ודרש להם קודם מעניניו של יום. אבל לפי מה שכתב רש"י שממחרת יום הכיפורים היה, אם כן לא יתכן ששבתת היה הקהילה, דהרי שבת יום הכיפורים אי אפשר להיות זה אחר זה כדאייתא בגמ', משום הכי כתב רש"י קודם שהיה ממחרת יום הכיפורים ואם כן לא אפשר שיהיה אותו היום בשבת כנ"ל, ולמה הקדים אזהרת שבת לומר שמלאכת המשכן אינו דוחה את השבת. (אילנא דהיי')

שובו לכם לאהליכם כי אחרי הקולות וברקים של מתן תורה, וירא כל העם וינעו אמרו נעשה ונשמע אמר הקב"ה למשה קח אמור להם שובו לכם לאהליכם וטראה איזה הרושם ישאר אצלם ואיך יתנהגו בבית. (שפתי רננות).
 וכן היה מפרש הגאון הקדוש מניקלשבורג זי"ע על הכתוב "לכו ביום שמעו לי וראת ה' אלמדכם", שגם אחר שהולכים לביתם ישארו עם היראת ה' שקיבלו.

ויבאו האנשים על הנשים וגו' ועיברו קול במחנה לאמור איש ואשה אל יעשו עוד והמלאכה היתה והותר (לה, כ)
 כשהגיע הרב הקדוש רבי מנחם מנדל מרימנוב זצוק"ל לכנס מלוה מלכה עם עשירי מרמוש שהובטח לו תרומה בסכום עתק (פרעז מיליון חז"ל כיום) עבור ישיבתו, נדהם לראות פריצה חמורה ביסודות הדת כאשר יעשו כל אנשים ונשים בעתרובת רח"ל,

רבינו נסער מאוד, נעמד ליד הדלת, ולתדהמת קהל הנוכחים החל לייסר אותם בדברים קשים ותקופים על פריצת גדרי הקדושה, ובין השאר אמר: כשעמד משה רבינו ע"ה לחקים את המשכן, נזקק למזון ואז יעצוהו לערוך מסיבה אליה ויומנו בני ישראל, שיתרמו למען המשמיחה הקדושה של בניית המשכן. והנה כתוב ויבאו האנשים על הנשים כלומר שבאו אנשים ונשים בערבויה שישארה זאת משה רבינו ע"ה, הוציא צו ויעיברו קול במחנה לאמור, איש ואשה אל יעשו עוד כלומר שאיננו חפץ בתרומות אלו, ואין לי נאה ויאה למשכן ה' שייבנה מתרומות שנאספו במסיבות רעים עם תערוכות של אנשים ונשים. ואז ויבאו העם מהביאי כלומר פשוטי העם חדלו מלהביא את תרומותיהם, כי אם אי אפשר להביא אלא על ידי תערוכות, אזי אין מביאים כלל... אבל התורה הקדושה מעידה והמלאכה היתה דים והותר כלומר, כאשר מותרים על תרומות שבאות בדרכים לא כשורות, אין צורך בהם כלל, ובסופו של דבר אינם מעכבים את מלאכת הקדוש!!!
 רבינו הכריז על אתר, כי אינו מעוניין כלל בכספם, ועוז כי את המקום בלי לקחת מהם פרוטה אחת. (הגאון הקדוש מווישאוו).

וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתן לה' (לה, ב)
 הנה הכתוב הקדים בפרשה זו מצות שבת למלאכת המשכן. יש לומר מכאן רמז למה שהגוה צדיקים שלא לקחת ממון לצרכי הקדש ממחללי שבתות, ונרמז כאן שהיה קודם שקיבלו עליהם שמיירת שבת ורק אחרי זה יוכלו להביא תרומה למשכן, אמנם בזהר הקדוש איתא שהשי"ת, ציוה לקחת מכל איש אשר ידבנו לבו אפי' ערב רב, אבל משה לא לקח רק מבני ישראל כמו"ש כאן עדת בני"י, וכן יש לומר שלא רצה לקחת מהם כדי שלא יהיו בעלי דעה במשכן ויהפכו הקערה על פיה כידוע בהרבה בחי' כנסיות מה שנגרם מזה. (תפוחי חיים).
 לא תבשרו איש בכל מושבותיכם ביום השבת (לה, ג)
 כי מהרואי שבכל השבוע תהיה אש האהבה ודביקות בה' בוער בלבו על ידי עסק התורה ועבודת ה' עד שבהגיע תור שבת קדש תהיה שלהבת עולה מאליה רשפי אש שלהבת י- ה ועל זאת המלאכה מלאכת הקודש ציוה פה שנעשה ששת ימים, באופן שיום הו' יהיה קדוש מאליו, ולא שנפנה כל השבוע באיש לזרמו וזיתו ונצטרף ביום השבת לתעורר ההבערה ללבות ניצוץ אש במחללי עוונותיו וזה לא תבשרו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. (התם סופר).
 ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה (לה, ב)
 פי אף שיצאו, אעפ"כ היו לפני משה על ידי שנשאר אצלם הרשימה, וזהו גם כן תוכחת מוסר לדורות הבאים שיתקשרו בהצדיקים שהם בחינת משה על דרך איתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא (תיקו"ז ת"י ט) קשר אמת וחזק, קשר של קיימא ואף שאלו יהיה עמהם בצוותא חדא, יא נשאר אצלם הרשימה והחזקה, ועל ידי זה יהיו מקושרים תמיד בהדם יתברך. (אהבת שלום, הה"ק רבי מנחם מנדל מאקאסוב)
 *
 וכן היה מפרש הה"ק מקוצק על הכתוב עה"פ 'לך אמור להם

בגו צדיקיא המשך מעמ' ג'

לכבו. ביתיים החליפו את המשמר ובא השד וראה איש יהודי בחצר המכפלה. תפשוהו והטילוהו לבית הסהוד לחרוז משפטו באיזו מיתה להמיתו.
 ויהי ביום התמישי ובעל 'אור החיים' הק' היו לו געגועים רבים על ר' גרשון, ויבקשוהו בכל העיר ולא נמצא. אך כאשר שמע מאנשים מתלחשים, כי תנפש יהודי אחד במערת המכפלה, הבין שזהו ר' גרשון, ויבך מרה וימאן להתנחם. וכל הלילה הניח ראשו בין ברכיו ויענק: "הוי אחי. הוי אחי!"
 ביום השישי בבוקר, יצאה הפקידה לשרוף את ר' גרשון. משמטע זאת הרב "אור החיים", הלך בכל העיר וזעק וצקה גדולה ומרה, ונעמד בתפילה במשך כל היום כולו עד לכניסת השבת והיה כאשר כילה להתפלל בערב שבת ומשכנסה השבת נפתחה הדלת ובפתח עמד ר' גרשון שהסתחרר בדרך נס. ויאמר בשמחה: "שבת טובה!" מרוב שמחה וששון נעתקו מהם מלים, וכמעט פרתה נשמתו של בעל 'אור החיים'. (ספר חברין קהל חסידים)
 לאחר ששהה תקופה בחברון עבר ר' גרשון לגור בירושלים שם הצטרף לחבורת המקובלים שבישיבת "בית א-ל" תחת הנהגתו של המקובל האלוקי ר' שלום שרעבי זי"ע, בשיבת "בית א-ל" תפס ר' גרשון מקום של כבוד והתחנך מאוד על ראש הישיבה ר' שלום שרעבי, בספר שבחי מוק הבעש"ט מובא מעשה שבטנה אתה לא ירדו גשמים בירושלים וגזר הרש"ש הקדוש תענית ציבור וקרא לעצרת תפילה בישיבת "בית א-ל", הרש"ש ביקש מר' גרשון שיעבור לפני התיבה בעצרת התפילה ור' גרשון הסכים, מנהג היה בישיבה שהעובר לפני התיבה אומר דברי מוסר וכיבושין לקהל המתפללים, ר' גרשון הכין עצמו לדבר לפני הקהל אבל לפנות בוקר חש הוא כי גרונה ניהר ואין הוא יכול לדבר, ר' גרשון שלח הודעה לר' שלום שאינו יכול לגשת לפני הציבור ובמקומו הגישו את אחד מחכמי הספרדים, באמצע התפילה חש ר' גרשון כי קולו חזר למוטב, כשהרגיש דבר הרש"ש ציוה כי יאחה תפילת הלחש יחליף ר' גרשון את הש"ץ ויגש לחות הש"ץ וסליחות, ר' גרשון סיים את חזרת הש"ץ והחל באמירת סליחות ולאחר מספר דקות שב למקומו, לשאלת הרש"ש מדוע הפסיק באמצע הסליחות ענה ר' גרשון כי חש הוא שתפילתו שגורה בפיו וידוע הוא שנתקבלה וירדו גשמים, אך נסתיימה התפילה והתפלוו האנשים וגשמים עזים פקדו את ירושלים למשך מספר ימים.
 רבינו השתקע בירושלים עד לפטירתו ביום כ"ה באדר א' שנת תקכ"א. לאחר פטירתו נטמן בהר הזיתים בירושלים.
 זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

בגו צדיקיא

הרה"ק רבי אברהם גרשון אשכנזי מקיטוב ז"ע יומא דהילולא ב"ה אדר א' (תקמ"א)

רבינו אברהם גרשון מקיטוב נולד לערך שנת תס"א לאביו ר' אפרים, וישב מעצירותו בכבודי, ולא ידוע אם בה נולד או שהוא נרד אליה לבקש תורה.

רבי אברהם גרשון היה גדול בתורה, בנגלה ובנסתר, ושם בכרור ישב ר' גרשון בקלוז המקומי שהיה ידוע כאבן שואבת לתלמידי חכמים בקיאים בנגלה ובנסתר, גם שמו יצא לפניו כתלמיד חכם מובהק ממכירי בית המדרש. וזכה להערצת גאון דורה: רבי יהונתן אייבשיץ, רבי יוסף תאומים ורבי יחזקאל לנדא, המזכירים אותו תוך כבוד רב בספריהם. אותה תקופה הייתה קודם לזריחת שמש של החסידות ומרו **רבינו ישראל בעל שם טוב** טרם הפיץ את אורו ברבים. באותם ימים שימש מרן הבעש"ט כעוזר למלמד בתלמוד תורה, אביו של ר' גרשון - ר' אפרים, שהיה אף הוא גדול בתורה ועמד על טיבו של ר' ישראל והשק בו כחתן לביתו, הוא חתם על נגאים עם מרן הבעש"ט ולפני שהספיק להגיע לביתו ולבשר את הבשר על העשירה של ר' אפרים, כאשר הגיעו משפחתו של ר' אפרים לעסוק בקבורתו מצאו בן כתביו את שטר הנגאים בינו לבין מרן הבעש"ט, כיון שגדולתו של מרן הבעש"ט לא נודעה והוא נחשב לנכבד וריק ח"ו, התנגד ר' גרשון לכך שאחותו נתישא לאדם זה, ההנגדותו לא הועילה והאחות התעקשה לקיים את צוואת אביה ללא ערעור, מרן הבעש"ט נישא לאחותו של ר' גרשון ויצא עמה להרים שם התפרנסו מכריית טיט, לאחר שנים הכיר ר' גרשון בגדולתו של מרן הבעש"ט והיה לאחד מגדולי תלמידיו.

באותם ימים התגלה בכרורי דין תורה כנגד אחת ממשפחות הגבורים שבעיר, בית הדין של ברודי פסק נגד אותה משפחה ובני המשפחה שהיו מקורבים לשלטון הלשינו על רבני העיר כי הם מתנכלים להם ללא סיבה, כתוצאה מתלותם פרסם מושל המקום צו האוסר לדבר טרה במשפחה זו, מעשה זה של בני המשפחה חרה לר' גרשון ויצא עם עוד שני רבנים יצא חוצץ כנגדם ופרסם פסק שעליהם לרדת לדין תורה ולא יוכרו כסרבנים. בני המשפחה הלשינו למושל כי הרבנים עברו על מצוותו והמושל גזר עליהם עונש של קנס ומלקות, עד לביצוע גזר הדין נכלאו ר' גרשון ותברוי בבית הסוהר, באחת החוליות ניגש נוכרי אחד לר' גרשון והראה לו היכן יש פרצה בחומת הכלא ממנה יוכל לברוח, ר' גרשון עקב את הוראותיו ונמלט מהכלא, לאחר בריחתו פנה ר' גרשון להסתתר אצל גיסו ה"בעל שם טוב" במזיבוז, כשהגיע למזיבוז אמר לו מרן ה"בעל שם טוב" כי אותו גוי שהצילו היה אליהו הנביא שהתחפש לגוי. במזיבוז ישב ר' גרשון במשך שלש שנים בהן לימד תורה את בנו של מרן הבעש"ט - ר' עבי.

בערך בשנת תק"א פנה ר' גרשון לעלות לארץ ישראל, בטרם יצא למסע ביקש ממנו מרן הבעש"ט כי יפגש בירושלים עם **רבינו חיים בן עטר** - ה"אור החיים" הקדוש זיע"א אותו העריך מרן הבעש"ט הקי זיע"א עד למאור. **רבינו גרשון** נסע בדרך היבשה עד סורוקיה והגיע אליה בתקופה שלפני החגים, באותם ימים היו יודים רבים מבני סורוקיה עולים לארץ ישראל לכבוד החגים כמעין "עליה לרגל", לשם כך היו שוכרים אוניה שנוסעיה היו כולם יהודים והפליגו בה לארץ ישראל, ר' גרשון הצטרף למסע

בספר **עבודת ישראל** כתב: שמעתי אומרים שהרה"ק מו"ה גרשון אמר פעם אחת למרן גיסו הבעש"ט ז"ל, בעת שעדיין לא הכיר מדרגתו, בוהיל: כל זמן שאתה תוכל עוד תתפלל לומר ברוך אתה על פי רצונך תדע כי עדיין לא הגעת לכונת התפילה, כי כל כך צריך האדם להיות בהתפשטות עד שאפס מאתו כח ויכול לדבר התפלה, והדברים אמיתיים.

אצל הרה"ק ר' גרשון קיטיווער ז"ע היה אדם אחד שפוט שהיה תומך בעל תלמידי חכמים והיה בעל מעשים טובים, והיה מדבר לפרקע עם הרה"ק רבי גרשון ז"ע, ואחר כך נפטר אותו אדם ונראה להרה"ק ר' גרשון, ושאל אותו מה עמו בעולם הנשמות, ואמר לו שטוב לו מאד וזכה להיות בגן עדן ובהיכל שלו שם הנשמות בבחינת אילן וענפים ופירות והוא ראש האילן ושאר החברים תחתיו, אמנם יש לו בושה גדולה כי הנשמות שמתחתיו הם תלמידי חכמים ופותחים לדרוש בתורה והוא שלמעלה מהם אינו מבין שיחתם, וביקש מהרה"ק ר' גרשון שילמדו עבורו משניות ועל ידי זה יעשה לו טובה, והבטיחו הרה"ק ר' גרשון ללמוד בעדו, ואחר כך נראה אליו עוד הפעם, והחזיק לו טובה בעד לימוד המשניות כי עתה הוא אומר תורה והם אינם מבזים דבר. (כתבירביבמידר).

רבינו גרשון מקיטוב, גיסו של הבעש"ט, התקרב, בהיותו בארץ הקודש, לרבי חיים עטר בעל "אור החיים" הקדוש וסיפר לו שהוא גיסו של הבעש"ט וכן סיפר על רוב גדולתו. "אור החיים" שאל לשמו של הבעש"ט והרב גרשון מקיטוב ענה ששמו הוא רבי ישראל. אמר "אור החיים" שאינו מכיר כלל איש כזה. הרב גרשון מקיטוב קבל עגמת נפש רבה מכך, שהרי הוא בעצמו התקרב לאחרונה ואין יתכן ש"אור החיים" לא שמע עליו?

שאל "אור החיים" שמה קוראים לו בשם נוסף. חשב הרב גרשון מקיטוב וענה שקוראים לו "בעל שם". חשב עוד "אור החיים" ואמר שאל ידוע לו מאש כזה. רבי גרשון מקיטוב הצטער על כך ביותר. שוב שאל "אור החיים" אם יש לו שם נוסף וענה לו הרב גרשון מקיטוב כי אין שם נוסף. "אור החיים" שאל שם אב, לא ידוע לו ממנו. הצטער על כך הרב גרשון מקיטוב הרבה במחשבתו עד שאמר שקוראים לו "רבי ישראל בעל שם טוב". כאשר שמע זאת "אור החיים" אמר רבי ישראל בעל שם טוב אני יודע ממנו ורואה אותו בכל פעם בעולמות העליונים. והתחיל לדרב בפני הרב גרשון מקיטוב על רוב גדולתו. שמה מאד הרב גרשון מקיטוב כסנוכח שלא להגם היתה התקרבותו והתקטרתו לבעש"ט. (ליקוטי סיפורים עמ' יז קטע טו)

פעם אחת ראה מרן הבעש"ט, כי נגזרה גזירה נוראה על ישראל שתכלה מהם, חס ושלום, התורה שבעל-פה. קרא מרן הבעש"ט לגיסו ר' גרשון מקיטוב ואמר לו: תודע גיסי, כי כלל ישראל הוא בערה גדולה, כי נגזר שתילקח מהם תורה שבעל-פה... מהר קום ותעלה חברונה והיכנס אל מערת המכפלה ותאמר אל האבות הקדושים: אבות העולם, כלל ישראל מודיע לכם, שהוא עכשיו בערה גדולה, שרוצים לשלול ממנו את התורה שבעל-פה, על כן בקשו רחמים". הלך ר' גרשון לחברון וביקש להיכנס למערת המכפלה. רץ הישמעאלי כנגדו להכותו נפש. נתן ר' גרשון לידו מטבע זהב וברח לו. וכך עשה גם ביום השני ויום השלישי ויום הרביעי. באותו יום ביקש בבכיה ובתחנונים מן הישמעאלי שיתן לו להיכנס למערת המכפלה ונתן לידו מטבע זהב. נתמלא הישמעאלי רחמים עליו ונתן לו רשות, וגם עמד והראה לו הדרך לשם ואמר לו: "לא תתעכב שם הרבה, שבעוד שעה מתחלף המשמר".

נכנס ר' גרשון פנימה ואמר לפני קברי האבות מה שציווה לו גיסו מרן הבעש"ט. ומיד נפלה עליו אימה גדולה וחשכה וניתקו מורשי הגושך בעמ' ב

מסוג זה והגיע לארץ ישראל כמה ימים לפני ראש השנה, כשראה את ירושלים עידיה בבנייה, בכה מאד ואמר: "אוכרה אלקים ואחמיה בראותי כל עיר" - היינו ירושלים של משה, "על תילה בנויה", ועייר אלקים" - ירושלים של מעלה, "מושפתל עד שאול תחתית (פרי מגדים א"ח ס"ח תקמ"א) ע"כ.

סיפר ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א: הרה"ק ר' גרשון מקיטוב ז"ע שעלה לא"י ואף קבור במרומי הר הזיתים ציוה עליו גיסו הק' מרן הבעש"ט שיתרבך ברבינו האור החיים הק' וצריך לדעת שיש לאהו"ח הק' שיבה בנגלה ובנסתר, ויכנס לשיבתו גם בנסתר, והוא אכן נכנס לשיבת האהו"ח הק' בנגלה ונתקרב שם והחל להתעניין אודות שיבת הנסתר של האהו"ח הק' וראה שאך יודעים כלל מזה, אך הוא הק' ודרש עד שהגיע לענין שנתגלה אליו כי לאחר הצנת הלילה רבינו האהו"ח הק' מוסר שיעור באיזה מקום נסתר בתורת הנסתר, הוא הכין עצמו לבוא לשיבה וכשכא להכנס למקום השומר לא התיר לו להכנס למקום זה, והציע לו שיבקש רשות מהאהו"ח הק' למחות ואז יתן לו להכנס, וכך היה והאהו"ח הק' שאלו מי הוא ומהיכן הוא וכשאמר לו מי הוא ראה עליו האהו"ח הק' כי הוא גדול ונשגב מאד על כן נתן לו רשות לבוא לשיבת הנסתר, וכך היה ומן רב עד שיום אחד השומר לא נתן לו

עוד רשות ליכנס בטענה שהאהו"ח הק' אינו מרשה לו עוד ללמוד בשיבת הנסתר שלו, ושוב אמר לו שיבקש עוד פעם רשות מהאור החיים הק', וכך היה אך האור החיים הק' אמר לו כי עד עתה לא ידע כ"כ מי הוא ותלמידו של מי הוא אך כשהק' ודרש בעליונים גילה כי הוא תלמידו של מרן הבעש"ט והק' וא"כ לאחר שלמדת אצל מרן הבעש"ט ואת תלמידו הרי איני רוצה שתהיה עוד אצלי כתלמיד לאחר שזכית להיות תלמיד אצל מרן הבעש"ט, כך אמר בענוה. ע"כ

כתב בעל "סוד העבודה" מסלונים ז"ע: שמעתי מרבתי שאין להרבות בתעניותם כי אם מי שגופו חזק מאוד בכריאות או שיועד בעצמו שיש לו נשמה גדולה וכל כוונותיו בכל מעשיו כי אם לשם שמים. והרב הצדיק הגאון ר' גרשון מקיטוב ז"ל היה מתענה כמה פעמים משבת לשבת, וראה אחר ולמד ממנו והתענה גם כן בכך עד שמת, והלך הרה"ק גרשון ללוותו, ועל בית הקברות הרים את רגלו ובעט בהמת ואמר לו בפני כולם: דע רשע מפני מה הרגת את עצמך ומדוע השווית את עצמך אלי ולמדת ממני ריבוי התעניות שאינם לפי כוחך.

הילולא צדיקיא

- יום שב' ק"ב**
- רבי אילון מאיזמיר ב"ר שלמה - שבט מוסר (תש"ז)
 - רבי יוסף בלוק מאלעסק-סטאנוב ב"ר אברהם - נגיו יוסף תל' המגדים ממועזריטש ומולאטשוב (תש"ז)
 - רבי אהרן מקאלניבלאט ב"ר שמואל - חתן ר"פ מוקארי (תקצ"א)
 - רבי נחמן מברסלב רפפורט ר"י ק"ש ישיבת (תש"ז)
 - רבי שמשון מואזינווסט ב"ר פנחס מאוסטריא - חתן רש"ח מקיודיטב.
 - רבי אליעזר דוד מראדוויץ ב"ר הלל (תש"ז - אדר א')
 - רבי חיים חייקל ב"ר שמואל מאמחור ב' חיים וחסד - תל' הגר"י ואח"כ תל' המגיד ממועזריטש (תקמ"ז)
 - רבי יוסף יוסקא מפשיסויקא ב"ר יהודה מנאר ב"ר מוקארי (תקס"ז)
 - רבי יעקב מנאווינווסט ב"ר שמשון מואזינווסט - שופרן דיעקב (תש"ז - אדר א') ו"א כ' אדר
 - רבי יצחק מאור ב"ר ישראל מגור ב' חידוש הרים (תרכ"ו)
 - רבי מאיר משיין ב"ר יואל (תש"ז - אדר א')
 - רבי חיאל מיכאל ב"ר אהרן ברנדוין מטרקא - סרעטען - אור הצדיקים (תש"ז)
 - רבי יעקב שמשון מקאלניבלאט ב"ר ישראל אהרן מנאווינווסט (תש"א)
 - רבי יהודה משה מאלעסקער ב"ר יואל יוסף טיבערג מפלאווא - אמונת משה (תש"ג - אדר א')
 - רבי אהרן ב"ר חנוך הענין דוב מקיודיטב (תש"ד)
 - רבי אליעזר ליפא מנאווארוב ב"ר פנחס אלימלך.
 - רבי נחמן מואזינווסט מוסקאלא ב"ר אלעזר חיים (תש"ז) ו"א שני' כ"ד מנ"א
 - רבי בעלזא יאיר ב"ר חיאל דענער מאלעסקער (תקמ"א)
 - רבי יצחק מאלעסק ב"ר חנוך הענין (תש"ד)
 - רבי יעקב הורוויץ מסטריטש ב"ר משה מראדוויאדוב חתן רבי מ"מ מזידיטשיב (ת"ש - אדר א')
 - רבי חיים אשר מראדוויץ ב"ר אליעזר דוד (תש"א)

- יום ג' ב"ה אדר**
- רבי שלמה ב"ר חיים חייקל עליאשוואו (אלישיב) ב' ל"ש שבט ואחלה (תש"ז - אדר א')
 - רבי אברהם מרדכי שלום מפאפארין ב"ר יהודה צבי (השני) מראדווא - דברי שלום (תש"ז)
 - רבי אברהם גרשון מקיטוב ב"ר אפרים אשכנזי מרן הבעש"ט הק' (תקמ"א - אדר א')
 - רבי ישראל מקאליש ב"ר יצחק (ת"ש) רבי אליקים נגזן מאוסטריא ב"ר יעקב יוסף (השני) (תש"ז)
 - רבי חיים יהוה נדאברא ב"ר ישכר דוב אב"ד פאריז (תש"ז)
 - רבי בעלזא יאיר ב"ר חיאל דענער מאלעסקער (תש"ז)
 - רבי יצחק ב"ר נסענד אבוהצירא (תש"ז)
 - רבי ישראל יעקב ב"ר אהרן פישר ראב"ד העדה החרדית ב' תני"ש (תש"ז - אדר א')
 - **יום ד' ב"ה אדר** - רבי משה נחום ב"ר מאיר ולמשנין ראב"ד פרושים בירושלים (תש"ז)
 - רבי איתמר דבוק ממשקוב - תל' ב' קודשתי לוי ור"ל שיהים, חתן רבי אציקל קאלישער.
 - אבי דוב בער שפירא מוסקאלא וטולטט ב"ר יהודה מאיר משפטיווקא מנוע קארין (ת"י)
 - רבי משה נחום ב"ר מאיר ולמשנין - ראב"ד פרושים ב"ם (תש"ז)
 - רבי חיים דוד מנברא ב"ר יוסף מנבראד'טשוב (תש"ז)
 - רבי אהרן מאוסטריא ב"ר שמשון המסכה ד"ר גארדיא - תלמיד המגיד ממועזריטש (תק"ט)
 - רבי שלום סאפיר מקאמארנא ב"ר יעקב משה (תש"ז)
 - רבי יצחק צבי סופר אב"ד טעמישוואר ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל (מספר הסופר) (תש"ז)
 - רבי אברהם חיים ברים ב"ר מרדכי דוד (תש"ז)
 - רבי יוסף שאלו ב"ר ארי' לייב נתנון מלמבורג-לבוב ב' שו"ת שואל ומשיב (תש"ט - אדר א')
 - רבי יצחק אבוהב המהר"י אבוהב מאמטשטרם (תנ"ג)
 - המקובל רבי חיים ב"ר חייא סטאני מיהוד (תש"ט)
 - רבי ישעי' מיאס ב"ר משה - כליל תפארת לחון ישעיהו ועוד, תל' ר"מ מקדעניץ, אודבת שלום (תש"ט)
 - רבי אלעזר מאיר דוד הלוי מוואלבראם ב"ר יצחק מנחם (תש"ט)
 - רבי מרדכי זוסיא מטרסק האנאלעס ב"ר מנחם נחום מברסק - חתן רבי יצחק מברושה (תש"ז)
 - רבי שמואל ב"ר שלמה לניאור ב' בית דיני של שמואל (תק"ח)
 - רבי שלמה ב"ר ארי' לייב זורבארג מוילנא ב' באר שבע (תקפ"א)
 - רבי חיים מאיר ראזענבוים מנאשלו ב' ישיבת בער מוסטראוויץ (תש"א)

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן
מחנך ויועץ חינוכי

מאמר התפילה - ב- המשך משובע שעבר

השיבות ההכנה
א. בספר שלמי שמוחה במאמר "הכון לקראת אלוקך ישראל" מהגה"צ רבי דוב יפה שליט"א מאריך להסביר שבלי הכנה קשה מאוד עבודת התפילה כמובא לעיל ב"א:

כספר חיי אדם כותב, בדברים שצריך להזהר בכל מצוה ומצוה כלל חשוב ומועיל מאוד: שומר מצוה לא ידע דבר רע (קהלת ה',ה) שמוחייב, כאשר רוצה לעשות איזו מצוה, שלא יעשה המצוות בחפזון ובכפאון, רק שישמור וימתין (כמו אמרו שמר את הדבר) ויתיישב היטב בדבר המצוות איך יעשה... וזהו שיסדו לומר 'הנני מוכן ומוזמן לקיים', וכו', ורצונו לומר, שכבר אני מוכן ומוזמן (לומר שבאמת התמונן), וזהו 'הכון לקראת אלוקך ישראל', רצונו לומר שתכין עצמך מקודם ולא כפתע פתאום!

מסיהם היחי' אדם וכו' ואומר: וכבר בחנתי בנסיון שבאשר עשיתי מצוה בפתאום, לא קיימתי כראוי, לכן צריך לזהר בזה:

למדנו מבריו על ענין גדול ורוב השיבות, הוא הצורך בהכנה לפני קיום מצוה. עוד למדנו שההכנה העשית מצוה הינה דבר הכרחי ביותר! שכן אפילו החיי אדם' עצמו שהיה רגיל בהכנה, והיה דבק בעבודתו בראו, העדי על עצמו שלא הצליח לקיים המצוה כראוי, באותם מקרים בודדים שבהם לא הכין את עצמו. ע"כ.

איתא בגמ' (ברכות ל') חסידים הראשונים היו שוחזין שעה אחת ומתפללים וכו', ופירש שה"ק **מקצק** זיע"א שהיו מתפללים באותה שעה שכיוונו לבם בעין תפלה קודם התפלה, ק"ו בן בנו של ק"ו כשמחנכים ילדים לתפילה שחייבים להכניס שידעו מה זה תפילה.

כספר עלי שור כתב: נכון שהסידים הראשונים היו שוחזין שעה אחת קודם התפילה ומתבוננים על מהות התפילה אנו לכה"פ חמש דקות או דקה לכה"פ חובה להתרכז, ד"ע לפני מה אתה עומד", ובפרט ילדים שהם נייר חלק כמה שנגנז בס"ד להשפיע על ההלכות הטהורים.

עוד כתב: שלא תהיה עבודת התפילה קלה בעינינו, לכאורה נראה שהעולם מסתובב ע"פ סיבה, האדם עני בגלל שאינו מוכשר, חולה בגלל ירוס כלשהו, או אחד שלא מצליח בלימוד בגלל שאינו בעל כישרון, והאמת שהכל תלוי ברצון ה' ולא בסביבות גשמיות.

תפילה מתנגשת עם חוק הברזל של סיבה ומסתובב-כשמתפללים צריכים להתרומם למבט של למעלה מן הטבע. זאת היא עבודת התפילה. (עיי"ש באריכות ח"ב פ"ס). יש אפשרות להסביר לילדים כי כוח התפילה היא יכול לשנות הטבע. כי התפילה הוא מעל הכל.

עבודת התפילה כמונה
ב. תפילה כמאמר חובות הלבבות "כלות הנפש לאלוקים תפלה מלשון נפתולי אלוקים ונפתלי עם אחותי", פשוט להיות מחובר לבורא כל עולם. תפלה בלי כוונה כגוף בלי נשמה (חשבון הנפש ט'). בספר מעלות המידות: תפילות במקום הקרבנות, ולא היא מתפלל ואין לבו על התפילה, שכשם שהמוחשבה מפגלת הקרבן כך המוחשבה מפגלת התפילה ואינה עולה לו לרצון (עיי"ש בדברים מתוקים). ההפך חיים זיע"א כבר הרעיש בזמנו שהרבה בני אדם כל תפילתם הוא ימצות אנשים מלומדה, אבא התפלל סבא התפלל גם אני מתפלל, לרוב לא שמים לב את מה שמוציאים מהפה, והמגיש ממש לעני שהתחנן שקבלוהו לעבודה וקיבלוהו, לימים נצטרך העשיר להעדר מבתו, קרא לעני ונתן לו הוראות בכתב בדיוק מה יעשה כל יום וצוה עליו בבוקר תקרא את הכתב כדי שלא ישכח המוטל עליו, לאחר כמה ימים חזר העשיר ושאל אותו עשית מה שציויתך, והוא עונה בוודאי! כל יום קראתי מה שכתוב בדף כמו שביקשת שלשה פעמים ביום קראתי- כעס עליו בעה"ב ואמר שוטה שבעולם האם זה ביקשתי להעדר מבתו, קרא לעני ונתן לו מה שביקשתי, מה יש לי מקריאה סתם. סיים הח"ח: קריאה בסידור ללא כוונה הוא כמו העני הנ"ל. ע"כ.

גם ילדים ביכולתם לקלוט המסר שתפילה היא כ"כ חשוב והיא מצוות עשה כדכ" ו'ולעבדו בכל לבבכם", ולא להיות כמו השוטה העני הנ"ל שקרא בלי להבין כלום. ועליו מוטל החיוב לכיון אותם בפירוש המילות וכו'.

עיקר התפילה זה המונה ולא סתם מלל בלי לחשוב, - כמדומני שזה לא פשוט הדברים, האם הירשיה מילדינו הוא שיבואו לבית מדרש לדקלם מילים? או להתפלל? כדאי ורצוי שילדים ירצו להתפלל, לכן צריך להשקיע קודם התפילה איתם. דהיינו להמחיש להם לפי הבנתם מה זה תפילה.

עידוד לתפילה
ג. ילדים רכים אם לא נסביר להם לפי הבנתם מה זה תפילה וכמה יקר בשמים עבודה שבלב- וכמה חשוב תפלתם ודייקא. וכמו שמביא הראשית חכמה (גידול בנים אות לו) עד"כ "ולשון רכה תשבר גרם" (משלי כ"ט) לשון התינוקות בתורה שהיא רכה שוברת - כוחן של צרות שהם חזקים כעצם וסימן תשב"ד גר"ם תינוקות של בית רבן גזירות ריעות מיבטלין.

אומרים להם ילדים יקרים: זה לא סוד שצריכים רחמי שמים לרפואות, ולישועות, ולילדים יש הכוח לבטל גזירות רעות, ואפשר להוסיף: לשון רכה של האבא תשב"ד אפי' גרם, אפי' ילדים שנראים קשים כעצמות - בראשית חכמה הנ"ל (אות ז) מביא כיצד ירגיל הילד להתפלל בה"ל, וכשיגדל יותר יאמר לו אתן לך זוויע על מנת שתלמד ותתפלל, זה הדרך.

ולכן זה לא תרופת פלא שרקוקים אותו שלשה פעמים ביום והילד מתפלל. עליו להשקיע בפרטים וכדו' שימשוך את הבן לבוא לבימה"ד להתפלל, ולצד זה נתחנן לה' שבנינו ירגישו את הטעם הטוב בתפילה עד ירחם ה' אמנן.

להתפלל לפי מוסר
ד. בספר הנודע פסקי תשובות (ח"א עמוד תקפ"ד) ג. מביא:

א. חשיבות ההכנה לתפילה, להכניס לפעמים אפי' דקה להתבונן, הולכים להתפלל לפני מלך חי וקיים, להלהיבם כמה חשובה תפילתם בשמים!

ב. תפילה היא במקום קרבן שמוחשבה פסולה פוסל, ולכן צריך להתפלל בכוונה, תפילה בלי כוונה כגוף בלי נשמה. ולכן אין להתעסק או לרמוז בשעת התפילה.

ג. פי' להחשיב במאוד את תפילתם בפניהם, כשהילד התפלל נעודד אותו ונגדיל זאת מאוד, נעודד אותם גם ע"י פרסים וכדו'.

ד. לא נעמיא עיניהם יותר מכפי כוחם והעיקר להתפלל עם חשק ורצון [גם לפרש להם כל פעם איזה קטע].

ה. חשיבות הדוגמא האישית כמובא בהנ"ל, ותפילה לה' שנגצליח בעמלנו אלו הבנים, אמנן.

יהי רצון שנוכה לראות בנים גדלים בתורה ובעבודת התפילה.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

הודעה
תפילות ועיריכת השולחנות יתקיימו א"ה כסדרם בבית מדרשונו ר"ע 65 בני ברק הגבאים

ברכת מזל טוב
מעומקא דליבא נשגד ברבות מרובות להאי חסידא ופרישיא המוסר נפשו לחזק מוסדות תבל באור האמונה ודעת אלוקים צרופה, דודש כתרי אותיות בידיה, מ"ב מצביאל שמקביץ פעלים הרבה ורבים השיב מעוון, **הגה"צ מורינו רבי אברהם אלימלך בירדמן שליט"א** לרגל שמחת נישואי הבת בשעטומו"צ

ידינו פרושות לשיכון מעונה ברך ה' חילו נורא עלילה שמחם בבנין שלם דבר נאה ומתקבל אכי"ר.
מאחלים שזמעי לקחו בעיה"ק ירושלים

מחזור לתודה
בעבור עליו השבת המתאחדת בעיה"ק צפת תובב"א **עם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** לא נוכל להתאפק מלהודות להני אנשים יקרים שבמרתם היה הכל עשייה"ט וה"ח: הר"ה ר' **מאיר העניג שליט"א** - משב"ק הבה"ח **שלמה עמאר הי"ו**. ובה"ח **נח לוי הי"ו** הבה"ח המסודר בלונ"ל למרן רבינו שליט"א **אליהו לב הי"ו** - הויז בחוד ישלם ה' פעלם ויהי משמרתם שלימה מהשי"ת בשם בני החבורה ביש"ק

ברכת מזל טוב מעומק לבי
אשגד בזה לידידי ההגול והאהוב, יקר רוח ופאר המעלה, המופלג בתורה וירא"ש, צנמ"ס, משמשו ונאמן ביתו של ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א במסירות אין קץ, ראש וראשון ומוסר לבו ונפשו להיות לעוזר ולאחיסומך לכל צרכי בית חיינו ובחויי אנ"ש בפרט, ביתו ולבו פתוחים כאולם לכל דודש ומבקש

הרה"ח ה' **בערל מושקוביץ שליט"א** - משב"ק לרגל שמחת החלאקה לבנו היקר כמר **אברהם אלי"ו** בשעטומו"צ

יה"ד שתזכה לרוות נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח ותזכה להרבות בפעליך ומעשיך הכבירים והטובים מתוך בריות גופא ונהורא מעילאי ורוב שמחה תמיד. אכי"ר.
בברכת ידיד נאמנה המודה לך על כל מה שהנך עומד ועמדת לימיני בכל עת ועונה לעזור ולתמוך ולסייע בסבס"י.
שלום אליעזר קליין - ארץ ישראל

לעילוי נשמת
הרה"ח ה' **דוד צבי זצ"ל** בן הרה"ח ר' **משה זצ"ל** - ש"ו"ב פרשבורג **דונר** נלב"ע כ"ב אדר א' תשנ"ב ת. ז. צ. ב. ה.

חילוק לאורייתא
הנני לברך את מע"ב גוסי האברך המאוד חשוב ומיוחד ונעלה, דיין וגריס ונחית לעומקא דשמעתתא, דבוק בלונ"ג לכ"ק מרן רבינו שליט"א כבוד הרה"ג ר' **יוסף מושקוביץ שליט"א** - מחשובי **אברכי סלבודקא** שהוציא לאור חידושי תורה מפני עטו על מסכת חולין, ועל הלכות בשר בחלב, ועל הלכות תערוכות, אסוקי שמעתיא אליבא דהלכתא, בספר הנפלא והמופאר **"תורת הילין"**.

אסיים בברכת כ"ק מרן אד"ש: יעזר ה' שהכל יהיה בסיעתא דשמיא לאמיתתה של תורה, ושיהיה לטובה ללמודי התורה האחרים בסוגיות הללו, והעיקר שיהיה הכל לזכות ולזיכוי הרבים, ממנו ילמדו הלומדים לחדש חידושי תורה, ולהוציא לאור ספרים עם חידושים וביאורים, קודשא בריך הוא יהי בעלפולא דאורייתא, וקנאת סופרים תרבה חכמה.
בברכה מקרב לב - גיסך **יששכר דוב לעושי**